AB Register

Base Informatique de Gestion des Antibiotiques et des Médicaments en Elevage

BIGAME

PERIODIEK RAPPORT RUNDVEE

HANDLEIDING

VERSIE

OKTOBER 2025

IKM INTEGRALE KWALITEITSZORG MELK

QFL QUALITE FILIERE LAIT

QMK QUALITÄT DER MILCHKETTE ®

BELBEEF

In samenwerking met AMCRA VERBETER GEZONDHEID, VERMINDER RESISTENTIE

INHOUD

Inhoud 2
I – Ter inleiding 3
1. Het AB Register en BIGAME 3
2. Melden van antibioticagebruik in AB Register en BIGAME voor rundvee 3
II – Analyse en benchmarken van antibioticagebruik 3
1. De BD_{100} 3
A) Principe van de berekening van de BD_{100} 4
B) De maandelijkse BD_{100} 4
C) De gemiddelde BD_{100} 5
D) Een BD_{100} groter dan 100 5
2. Benchmarken van rundveebedrijven 6
A) Uw benchmarkkleurscore 6
B) Benchmarkreferentiegroep 6
3. Diercategorieën en dieraantallen 7
4. Gewicht bij behandeling 8
III – Periodieke benchmarkrapporten 9
1. Algemeen 9
2. Structuur en inhoud 9
A) Samenvatting van de resultaten 9
B) Inleiding 10
C) Overzicht van de Sanitel-dieraantallen 10
D) Kwantitatieve analyse van het antibioticagebruik op het bedrijf per diercategorie, afzonderlijk voor vleesvee en melkvee 11
E) Antibioticagebruik op bedrijf in detail per soort rundvee 12
F) Overzicht antibioticaregistraties per soort rundvee met de BD_{100} 18
3. Foutenrapporten 18
IV – Disclaimer 22

I – TER INLEIDING

1. HET AB REGISTER EN BIGAME

Het 'AB Register' en 'BIGAME' zijn **online monitoringsystemen voor antibioticagebruik op veebedrijven**. Registraties van antibioticagebruik worden verzameld en na analyse door de 'Data-analyse-eenheid' van AMCRA vzw worden er **benchmarkrapporten** ter beschikking gesteld van de individuele veehouder en zijn dierenarts.

2. MELDEN VAN ANTIBIOTICAGEBRUIK IN AB REGISTER EN BIGAME VOOR RUNDVEE

In de "**Leidraad Rundvee AB Register**" (te vinden op www.abregister.be) kunnen de verschillende operatoren lezen **hoe het AB Register gebruikt dient te worden**. De gebruikershandleiding van BIGAME is beschikbaar op Cerise via https://www.arsia.be/nos-services-a-lelevage/bigame/.

De dierenarts registreert elk verschaft en/of toegediend antibioticum op het rundveebedrijf in het AB Register of BIGAME. De rundveehouder dient te controleren of de details van de antibioticaregistratie correct zijn.

Er zijn **vier diercategorieën** per rundveetype ('melk' of 'vlees') waarvoor het gebruik van antibiotica kan worden gerapporteerd in het **AB Register** en in **BIGAME**:

Melkvee	Vleesvee
0-3 maanden	0-3 maanden
4-8 maanden	4-8 maanden
9-24 maanden	9-24 maanden
24+ maanden	24+ maanden

II – ANALYSE EN BENCHMARKEN VAN ANTIBIOTICAGEBRUIK

1. DE BD_{100}

Antibioticagebruik kan op verschillende manieren worden uitgedrukt. In het jaarlijkse BelVet-SAC-rapport wordt de verkoop van diergeneeskundige antibiotica aan dierenartsen en apothekers in België berekend in 'mg actieve substantie per kg biomassa'. Met de in AB Register verzamelde gegevens van individuele bedrijven wordt het antibioticagebruik berekend als het kengetal **BD_{100}**. Dit is het **aantal behandeldagen met antibiotica op 100 dagen** of, anders gezegd, het **% behandeldagen** met antibiotica.

A) PRINCIPE VAN DE BEREKENING VAN DE BD_{100}

Om de BD_{100} te berekenen wordt de **hoeveelheid gebruikte dagdosissen antibiotica per kg dier** ($DDDA_{bel}$ of Defined Daily Dose Animal gedefinieerd voor België) gedeeld door:

- de massa **dieren** (kg) dat het risico liep behandeld te worden (aantal dieren vermenigvuldigd met het gewicht bij behandeling);
- het **aantal dagen** dat een dier het risico liep behandeld te worden.

Het gebruik van de $DDDA_{bel}$ corrigeert voor de verschillen in dagdosissen (per kg lichaamsgewicht) tussen de verschillende producten. Sommige producten hebben ook een langere werkingsduur. De 'Long Acting-factor' (LA_{bel}) corrigeert voor deze langere werkingsduur. Eén dag behandelen met een langwerkend product dient immers meegerekend te worden als meer dan één behandeldag.

De gebruikte formule voor de berekening vat alles samen:

$$BD_{100} = \frac{\text{aantal mg antibioticum}}{DDDA_{bel} \times \text{aantal kg dieren 'at risk'} \times \text{aantal dagen 'at risk'}} \times LA_{bel} \times 100$$

De methode die gebruikt wordt om de $DDDA_{bel}$ en de LA_{bel} te bepalen, alsook een overzicht van de $DDDA_{bel}$- en LA_{bel}-waarden voor de verschillende diersoorten is beschikbaar op de AMCRA-website. De $DDDA_{bel}$- en LA_{bel}-lijsten zijn ook te vinden op de AB Register-website.

Door met die verschillende factoren rekening te houden, is de BD_{100} **een gestandaardiseerd kengetal** dat toelaat op eenvoudige wijze vergelijkingen te maken, zowel binnen een bedrijf (tussen diercategorieën, ...) als tussen bedrijven (= benchmarken, zie punt II.2).

Merk op: Bij de berekening van de BD_{100} voor lokaal of topicaal gebruikte producten (sprays, tubes, ...) wordt er geen rekening gehouden met het standaardgewicht bij behandeling. De $DDDA_{bel}$ geldt voor deze producten niet voor een kg lichaamsgewicht maar voor een dier. Specifiek voor sprays dient nog opgemerkt te worden dat er wordt gerekend met 1 seconde sprayen = 1 ml gebruikt.

Opgelet: De BD_{100} geeft niet noodzakelijk het aantal dagen weer dat dieren in de praktijk effectief behandeld werden. De berekening van de BD_{100} gaat immers uit van een behandeling met de standaarddosis (→ zie verder). Bovendien wordt verondersteld dat de verschafte antibioticaproducten effectief gebruikt zijn, allemaal na elkaar, ook als ze in de praktijk op hetzelfde moment worden toegediend.

B) DE MAANDELIJKSE BD_{100}

Voor elke registratie van gebruikte antibiotica wordt een BD_{100}-waarde berekend met 30,42 dagen 'at risk'. De maandelijkse BD_{100} is de **som van de BD_{100}-waarden van alle registraties in een bepaalde maand**.

> Stel dat de maandelijkse BD_{100} in januari gelijk is aan 5. Dit betekent dat er, op basis van de registraties in januari, berekend werd dat de dieren 5 dagen op 100 dagen behandeld werden met antibiotica. Is de maandelijkse BD_{100} in februari gelijk aan 2, dan werd op basis van de registraties in februari berekend dat de dieren 2 dagen op 100 behandeld werden met antibiotica. Enzovoort voor alle maanden in de benchmarkperiode.

In de maanden waar er **géén registraties** zijn voor een bepaalde diercategorie is de maandelijkse BD_{100} **gelijk aan 0**. Het kan ook voorkomen dat de maandelijkse BD_{100} groter is dan 100 (zie punt D).

C) DE GEMIDDELDE BD_{100}

De gemiddelde BD_{100} wordt, zoals de naam al aangeeft, berekend door het **gemiddelde te maken van alle maandelijkse BD_{100}-waarden** in de benchmarkperiode (zie punt III.1).

De gemiddelde BD_{100} geeft aan, op basis van de registraties in de volledige benchmarkperiode, hoeveel dagen op 100 of hoeveel % van de tijd de dieren behandeld werden met antibiotica.

De gemiddelde BD_{100} wordt berekend omdat het gebruik per maand een te eng beeld geeft. In bepaalde periodes kunnen door omstandigheden meer antibiotica gebruikt worden op een bedrijf (bijv. tijdens een ziekte-uitbraak, of afhankelijk van het seizoen).

De gemiddelde BD_{100} geeft dus een indicatie van **het antibioticagebruik op een bedrijf in het algemeen**.

> Stel dat dit de maandelijkse BD_{100}-waarden zijn in een periode januari tot december:
>
> | *jan* | *feb* | *maa* | *apr* | *mei* | *jun* | *jul* | *aug* | *sep* | *okt* | *nov* | *dec* |
> |---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
> | *1,5* | *3* | *0,7* | *5,4* | *0* | *1,9* | *2,8* | *6,5* | *0* | *0* | *3,6* | *0,8* |
>
> De gemiddelde BD_{100} van deze waarden is 2,2. Dit betekent dat de dieren gemiddeld 2,2 dagen op 100 dagen of gemiddeld 2,2% van de tijd behandeld werden met antibiotica.
>
> Werd helemaal geen antibiotica gebruikt, dan zal de gemiddelde BD_{100} gelijk zijn aan 0. De gemiddelde BD_{100} kan ook groter zijn dan 100 (zie punt D).

D) EEN BD_{100} GROTER DAN 100

Vanuit praktisch oogpunt is het niet mogelijk dat er meer dan 100 behandeldagen op 100 zijn. De BD_{100} is echter een theoretisch getal, berekend op basis van een aantal veronderstellingen (bijv. standaarddosissen (per kg lichaamsgewicht), standaardgewichten bij behandeling). Daarnaast gaat de berekening ervan uit dat alle geregistreerde antibiotica opeenvolgend gebruikt zijn. De BD_{100} geeft dus niet noodzakelijk het aantal dagen weer dat dieren in de praktijk effectief behandeld werden, maar reflecteert het aantal behandeldagen indien aan de bovengenoemde assumpties voldaan zou zijn.

2. BENCHMARKEN VAN RUNDVEEBEDRIJVEN

A) UW BENCHMARKKLEURSCORE

Met de BD_{100} kan **het antibioticagebruik tussen bedrijven vergeleken** worden. Dit wordt 'benchmarken' genoemd. Benchmarken van rundveebedrijven gebeurt **per rundveetype** en **per diercategorie** op basis van **de gemiddelde BD_{100}** berekend over **alle maanden** in de benchmarkperiode, die voor rundvee **12 maanden** bedraagt.

Bij het benchmarken worden de bedrijven in een van de **twee of drie kleurzones** ondergebracht op basis van hun benchmarkresultaat:

Rood Bedrijven met het hoogste benchmarkresultaat = **grootgebruikers**

Geel Bedrijven met een benchmarkresultaat tussen groot- en laaggebruikers = **aandachtsgebruikers**

Groen Bedrijven met het laagste benchmarkresultaat = **laaggebruikers**

De BD_{100}-waarden die de overgang tussen de drie groepen markeren zijn de **BD_{100}-grenswaarden**. De **onderste grenswaarde**, tussen de groene en de gele zone, wordt ook de **BD_{100}-aandachtswaarde** genoemd, aangezien de aandachtsgebruikers hun antibioticagebruik met verhoogde aandacht dienen op te volgen om het te trachten te reduceren.

De **bovenste grenswaarde**, tussen de gele en rode zone, wordt ook de **BD_{100}-actiewaarde** genoemd, aangezien de grootgebruikers meteen actie dienen te ondernemen om hun hoge antibioticagebruik te reduceren. In diercategorieën waarin er algemeen weinig antibioticagebruik is kan het zijn dat de aandachtswaarde nul is; in dat geval is er geen gele zone.

Merk op: In geval dat er voor een diercategorie geen dieren aanwezig waren op het bedrijf gedurende de benchmarkperiode, wordt verondersteld dat er in deze diercategorie geen antibiotica kan gebruikt worden. Er wordt dan ook geen benchmarkkleurscore bepaald voor deze diercategorie.

Wordt er wel antibioticagebruik geregistreerd voor deze diercategorie dan krijgt u een foutenrapport (zie punt III.3), aangezien deze registraties niet kunnen worden verwerkt.

B) BENCHMARKREFERENTIEGROEP

Bij benchmarken van rundvee wordt gewerkt met een **dynamische benchmark**. Dit betekent dat de **benchmarkreferentiegroep** en de BD_{100}-grenswaarden **bij elk nieuw benchmarkrapport opnieuw worden bepaald** voor iedere diercategorie.

De benchmarkreferentiegroep is de groep bedrijven waarvan de gegevens voor de diercategorie in kwestie **voldoen aan de vooropgestelde kwaliteitseisen**:

- Alle registraties op het bedrijf zijn verwerkbaar en worden niet beschouwd als mogelijk foutief.

- Het bedrijf mag geen nul registraties hebben, wat wordt bepaald voor diertypes 'melk' en 'vlees' afzonderlijk, over alle diercategorieën van deze types heen.

Daarnaast worden de volgende criteria in acht genomen:

- Het bedrijf moet gans de benchmarkperiode als 'actief' gecodeerd staan in Sanitel.
- Per kwartaal moeten op minstens de helft van de meetpunten (elke 10 dagen) dieren aanwezig zijn.
- Er moeten per kwartaal gemiddeld minstens 11 volwassen dieren (bekeken per diertype) aanwezig zijn.

Alle bedrijven met dieren gecodeerd als 'melk' worden als relevant beschouwd voor de benchmarkgroepen 'melk' en alle bedrijven met dieren gecodeerd als 'vlees' beschouwd als relevant voor de benchmarkgroepen 'vlees'.

Als onderste grenswaarde wordt het **50ste percentiel** van de BD_{100}-waarden in de bedrijven van de benchmarkreferentiegroep gebruikt; als bovenste grenswaarde het **90ste percentiel**. Er zijn dus ongeveer 10% grootgebruikers, 40% aandachtsgebruikers en 50% laaggebruikers.

3. DIERCATEGORIEËN EN DIERAANTALLEN

Er wordt gewerkt met het gemiddelde aantal aanwezige runderen per kwartaal. Dit wordt afgeleid uit de identificatie- & registratiegegevens in Sanitel, volgens deze procedure:

- Het gemiddeld aantal runderen op een bedrijf wordt per maand berekend als het gemiddelde over het aantal op de eerste, elfde en eenentwintigste dag van die maand en de eerste dag van de volgende maand.
    - Mannelijke en vrouwelijke dieren worden bij elkaar opgeteld.
    - Dieren van rastype dubbeldoel worden standaard ingedeeld bij het rastype 'melk', tenzij enkel dieren van rastypes 'vlees' en dubbeldoel aanwezig zijn; in dat laatste geval worden de dubbeldoeldieren ingedeeld bij het vleestype.
        - Deze indeling wordt per datum gedaan (dus afzonderlijk voor de eerste, elfde en eenentwintigste dag) en houdt rekening met de aanwezigheid van 'melk'-dieren over alle rundveecategorieën heen.
- Het gemiddeld aantal aanwezige dieren per rundveecategorie per kwartaal wordt berekend als het gemiddelde over het aantal maanden in dat kwartaal waarin dieren aanwezig waren.

Heeft een diercategorie (na verwerking tot 'melk' en 'vlees') een aantal dieren **groter dan 0**, dan wordt verondersteld dat de diercategorie aanwezig was op het bedrijf en dat het bedrijf in deze categorie dus potentieel antibiotica kon gebruiken. Wordt er antibioticagebruik gemeld op een diercategorie **waarvoor dieraantallen ontbreken** dan is ofwel de registratie verkeerd ofwel zijn er één of meerdere dieren met een verkeerd geslacht of rastype geregistreerd in SANITEL (zie ook punt III. 3. Foutenrapporten).

Opgelet: De dierenarts kan steeds alle mogelijke diercategorieën 'melk' of 'vlees' invullen bij registreren van gebruik. Pas bij de analyse worden de registraties gekoppeld aan het aantal dieren voor deze categorie. Om **fouten-rapporten** (zie punt III.3) te vermijden, is het dus belangrijk dat alle op het beslag aanwezige dieren met het juiste geslacht en rastype geregistreerd zijn in SANITEL.

4. GEWICHT BIJ BEHANDELING

Om per diercategorie het gewicht aan dieren dat het risico liep behandeld te worden te bepalen, wordt het aantal dieren in elke diercategorie (zie voorgaande punt) vermenigvuldigd met het gewicht bij behandeling. Er wordt gebruik gemaakt van de **standaardgewichten** die in overleg met de sector werden bepaald:

Soort rundvee	Diercategorie	Standaardgewicht
Melk	0-3 maanden	80 kg
Melk	4-8 maanden	160 kg
Melk	9-24 maanden	400 kg
Melk	24+ maanden	700 kg
Vlees	0-3 maanden	100 kg
Vlees	4-8 maanden	210 kg
Vlees	9-24 maanden	500 kg
Vlees	24+ maanden	800 kg

Merk op: Door het gewicht bij behandeling in de berekening te betrekken, kan het antibioticagebruik tussen diercategorieën vergeleken worden. Immers, hoe zwaarder het dier, hoe hoger de (dag)dosis die per dier moet toegediend worden.

III – PERIODIEKE BENCHMARKRAPPORTEN

1. ALGEMEEN

Een periodiek benchmarkrapport geeft een **overzicht van het antibioticagebruik** op een bedrijf in een voorbije **benchmarkperiode van één jaar**. De benchmarkperiode en de rapportdatum staat aangegeven bovenaan iedere pagina.

BENCHMARKRAPPORT RUNDVEE - RAPPORTDATUM: 15 OKTOBER 2025
Periode: 01 juli 2024 t.e.m 30 juni 2025
Beslagnummer:

2. STRUCTUUR EN INHOUD

Er zijn vijf onderdelen in een benchmarkrapport:

- Een **samenvatting van de resultaten**;
- een **inleiding**;
- een **overzicht van de dieraantallen**;
- per **type rundvee** ('vlees' en/of 'melk'),
    - de kwantitatieve analyse van **antibioticagebruik** op het bedrijf per **diercategorie**;
    - **het antibioticagebruik in detail**;
    - het **overzicht** van de **registraties** van antibiotica, met de **BD_{100}**.

Hieronder wordt de inhoud van elk onderdeel kort besproken en de interpretatie van de figuren uitgelegd.

A) SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

De samenvattende tabel geeft in één oogopslag weer in welke zone (groene, gele, rode) het antibioticagebruik zich situeert voor elke diercategorie op het betreffende rundveebeslag.

Diercategorie	Huidige kleurscore - Vleesvee	Huidige kleurscore - Melkvee
0-3 maanden	Geel	Geel
3-8 maanden	Groen	Rood
8-24 maanden	Groen	Rood
24+ maanden	Rood	Rood

Als de diercategorie +24 maanden 'melk' zich in de gele of rode zone bevindt, verschijnt er onder de tabel een waarschuwingsbericht zoals hieronder:

De diercategorie 24+ maanden melkvee bevindt zich in de rode zone. Indien u deelneemt aan het IKM-QFL -QMK kwaliteitssysteem, dient u in kader van verantwoord antibioticagebruik dit rapport te bespreken met uw bedrijfsdierenarts of zijn plaatsvervanger binnen de 4 maanden na de rapportdatum van dit rapport (Borgingspunt 22 in IKM-QFL-QMK lastenboek).

B) INLEIDING

De inleiding geeft uitleg over de BD_{100} en de benchmarkgrenswaarden en verwijst de geïnteresseerde lezer naar verdere informatie.

C) OVERZICHT VAN DE SANITEL-DIERAANTALLEN

Eerst wordt in een tekst uitleg gegeven over de manier waarop de dieraantallen worden bepaald. Dan volgt het overzicht van de dieraantallen per kwartaal en diercategorie, in een of twee tabellen – voor vleesvee en melkvee afzonderlijk, samen met het standaardgewicht dat voor elke diercategorie in de berekening gebruikt wordt.

VLEESVEE

		Aantal dieren per kwartaal [1]			
Diercategorie	Gewicht (kg)[2]	2024-Q3	2024-Q4	2025-Q1	2025-Q2
0-3 maanden vleesvee	100	1	5	7	7
4-8 maanden vleesvee	210	17	8	7	13
9-24 maanden vleesvee	500	36	41	39	34
24+ maanden vleesvee	800	49	47	53	52

MELKVEE

		Aantal dieren per kwartaal [1]			
Diercategorie	Gewicht (kg)[2]	2024-Q3	2024-Q4	2025-Q1	2025-Q2
0-3 maanden melkvee	80	4	6	5	7
4-8 maanden melkvee	160	4	3	6	11
9-24 maanden melkvee	400	20	22	20	20
24+ maanden melkvee	700	62	58	56	57

[1]Aantal dieren gemiddeld aanwezig voor elk kwartaal (Q) op het rundveebeslag.
[2]Geschat standaardgewicht bij behandeling.

D) KWANTITATIEVE ANALYSE VAN HET ANTIBIOTICAGEBRUIK OP HET BEDRIJF PER DIERCATEGORIE, AFZONDERLIJK VOOR VLEESVEE EN MELKVEE

Er worden in dit onderdeel per diercategorie drie figuren getoond die de kwantitatieve aspecten van het antibioticagebruik per diercategorie weergeven.

- **De maandelijkse BD_{100}**

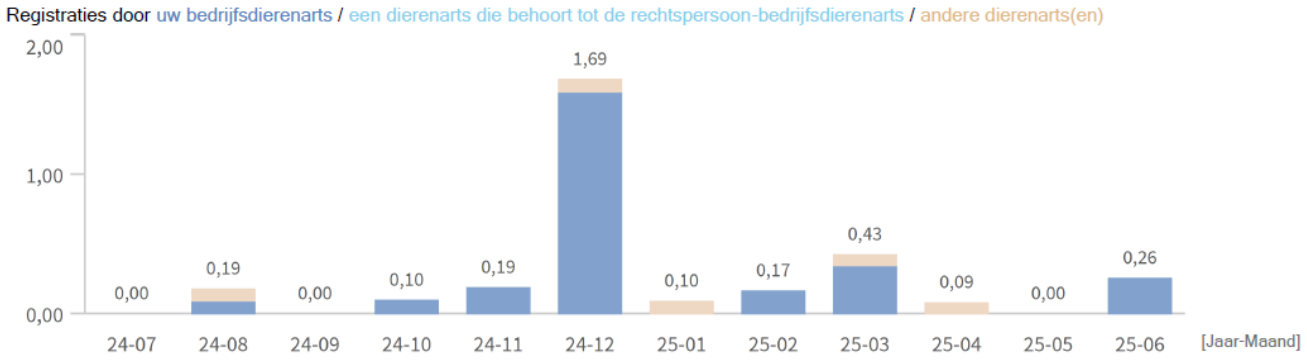

Iedere balk met een bovenstaand getal toont de maandelijkse BD_{100}-waarde voor de aangeduide maand. Bijv. voor oktober '24 is de BD_{100} = 0,10. Dit betekent dat er op basis van de registraties in oktober 2024, berekend werd dat een dier in deze categorie 0,10 dagen op 100 dagen behandeld werd met antibiotica.

Voor maanden waarin er geen registraties waren voor deze diercategorie is de BD_{100} = 0.

In elke balk wordt met kleuren aangeduid welk deel van het AB-gebruik die maand werd verschaft door de bedrijfsdierenarts, een dierenarts die behoort tot de rechtspersoon-bedrijfsdierenarts, of een andere dierenarts.

- **De gemiddelde BD_{100} en het benchmarkresultaat**

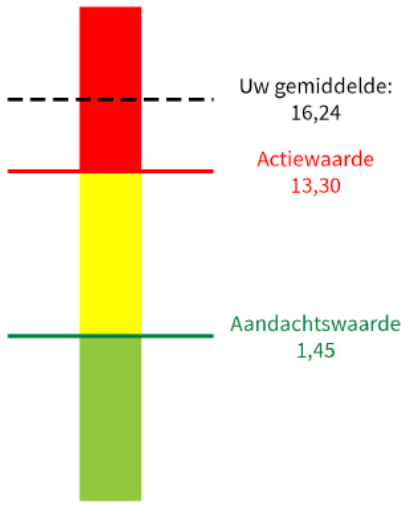

Uw gemiddelde BD_{100}:
16,24

Behandeldagen per jaar:
59,29

% bedrijven met lager antibioticagebruik in de benchmarkreferentiegroep:
93%

Het getal rechts van de zwarte stippellijn staat voor de gemiddelde BD_{100}-waarde voor het bedrijf in de specifieke diercategorie. In dit geval betekent 16,24 dus dat op basis van het gebruik over de volledige benchmarkperiode berekend werd dat een dier in deze categorie 16,24 op 100 dagen behandeld werd met antibiotica.

De twee grenswaarden zijn eveneens aangeduid, in groen (onderste grenswaarde of aandachtswaarde) en rood (bovenste grenswaarde of actiewaarde). Het gebruik op dit bedrijf in de specifieke diercategorie ligt boven de actiewaarde, wat wil zeggen dat het bedrijf voor deze categorie in de rode zone zit.

Merk op: Voor sommige diercategorieën is er geen aandachtswaarde; dit is het geval wanneer het 50ste percentiel in de benchmarkreferentiegroep de waarde 0 (nul) heeft. Bijgevolg wordt ook geen gele zone onderscheiden. De benchmarkkleurscore is dan ofwel groen (BD_{100} onder de actiewaarde) ofwel rood (BD_{100} boven of gelijk van de actiewaarde).

- **Evolutie van de gemiddelde BD_{100}**

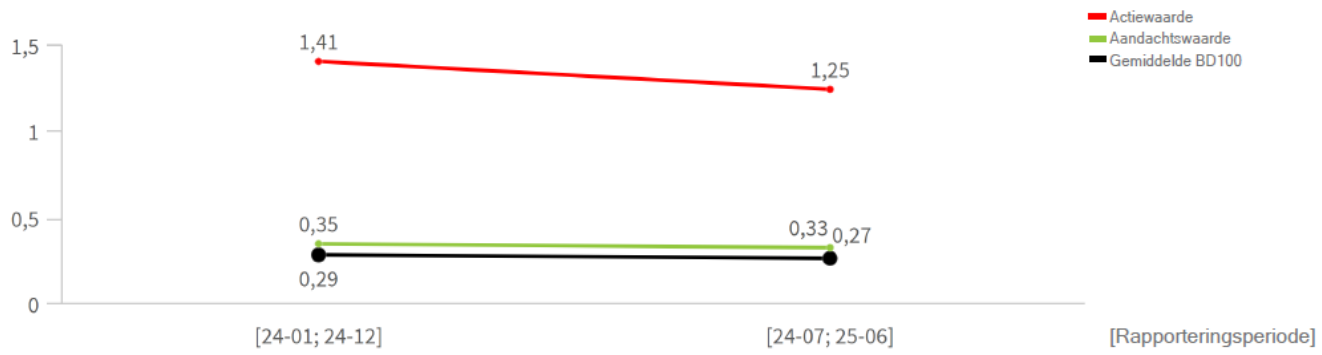

De evolutiefiguur toont hoe de gemiddelde BD100 voor de diercategorie, en de BD_{100}-grenswaarden, evolueren in de tijd.

E) ANTIBIOTICAGEBRUIK OP BEDRIJF IN DETAIL PER SOORT RUNDVEE

In dit onderdeel worden verschillende kwalitatieve aspecten van het antibioticagebruik gevisualiseerd. Dit deel sluit aan op het kwantitatieve luik en is dus ook voor vlees- en melkvee afzonderlijk.

- **Verdeling behandeldagen per diercategorie**

In deze figuur wordt, voor de ganse benchmarkperiode, getoond welk aandeel (%) behandeldagen elke diercategorie inneemt in het totaal aantal behandeldagen voor het betreffende type rundvee ('vlees' of 'melk') op het bedrijf.

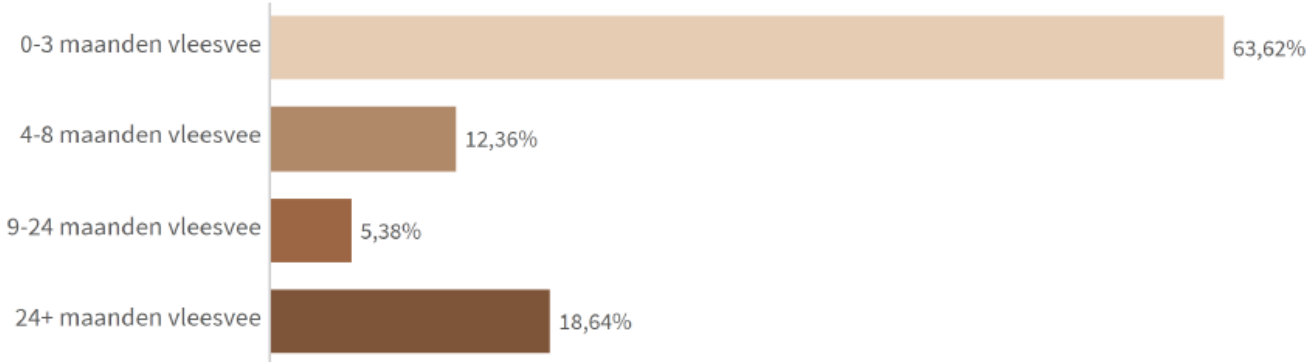

- **Verdeling behandeldagen per AMCRA-kleurcode voor alle diercategorieën**

Twee figuren tonen – per rundveetype – enerzijds het aandeel behandeldagen met gele, met oranje en met rode producten in het totale aantal behandeldagen, over alle diercategorieën, op het specifieke bedrijf (figuur links) en anderzijds over alle bedrijven heen (figuur rechts). In het voorbeeld werden op het bedrijf geen rode producten gebruikt bij vleesvee.

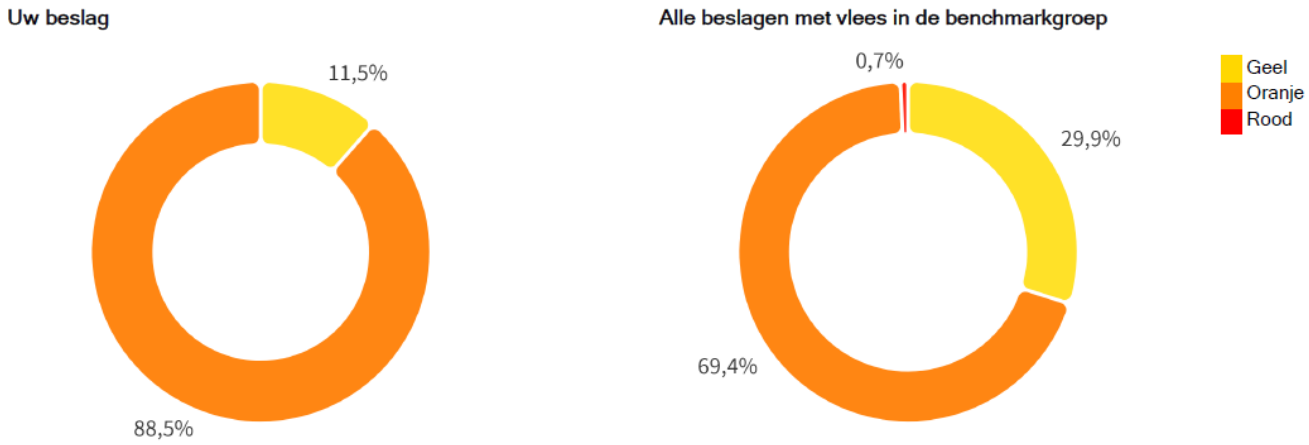

- **Verdeling behandeldagen per AMCRA-kleurcode voor de volwassen runderen**

De volgende twee figuren tonen – per rundveetype – enerzijds het aandeel behandeldagen met gele, met oranje en met rode producten in het totale aantal behandeldagen, specifiek voor de volwassen runderen, op het specifieke bedrijf (figuur links) en anderzijds over alle bedrijven heen, voor de volwassen runderen (figuur rechts).

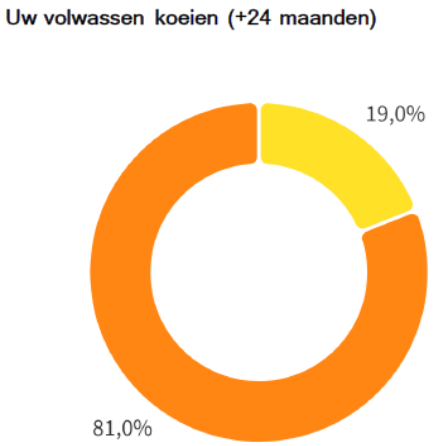

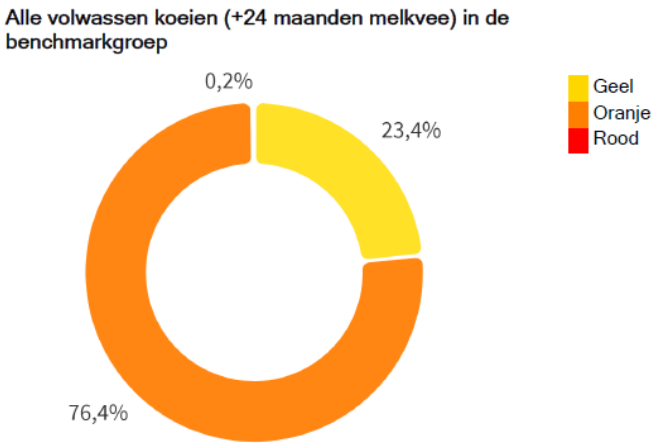

Merk op: Ieder antibioticum (actieve substantie) heeft een AMCRA-kleurcode. Deze code is een weergave van het belang van een antibioticum voor de humane geneeskunde en de diergeneeskunde.

De AMCRA-kleurcodes zijn gelinkt met de AMCRA-formularia (https://formularium.amcra.be/), die bestemd zijn voor dierenartsen als hulpmiddel en ondersteuning bij het rationeel voorschrijven, verschaffen en toedienen van antibacteriële middelen. De bedoeling van de AMCRA-formularia is het bevorderen van een verantwoord en voorzichtig gebruik van antibacteriële middelen, om op die manier de selectie en verspreiding van antibacteriële resistentie tegen te gaan.

Er bestaan drie AMCRA-kleurcodes: geel, oranje en rood. Voor de toekenning ervan wordt rekening gehouden met informatie gegeven door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), diens equivalent voor de diergeneeskunde (de 'Wereldorganisatie voor Diergezondheid', WOAH) en met wetenschappelijke inzichten.

Bij de indeling heeft het humaan belang voorrang op het veterinair belang. Gele producten behoren tot de minst kritisch belangrijke antibiotica voor de volksgezondheid, rode producten tot de meest kritisch belangrijke; oranje producten zitten daartussen.

Algemeen geldt het principe dat antibiotica altijd op een onderbouwde manier moeten ingezet worden, 'enkel indien nodig'. Indien behandeling met antibiotica toch noodzakelijk is, kies dan bij voorkeur voor een product dat van minder belang is voor de volksgezondheid, op basis van de kleurcodes (voorrang aan geel boven oranje en aan oranje boven rood binnen de indeling in eerste, tweede en derde keuze volgens de AMCRA-formularia).

Het gebruik van middelen met een rode kleurcode bij productiedieren wordt wettelijk bepaald in het KB van 21 juli 2016. Daarin wordt alle preventief gebruik verboden en worden voorwaarden gesteld voor therapeutisch gebruik van de rode producten.

Een veehouder die meer informatie over de formularia of kleurcodes wenst, wendt zich best tot zijn dierenarts.

- **Antibioticagebruik per type toepassing voor alle diercategorieën**

De toepassing wordt bepaald op basis van de toedieningsroute. Alle injectieproducten vallen onder de toepassing 'systemisch'. Bij 'orale' en 'premix' producten wordt gespecifieerd of het voor de behandeling van systemische aandoeningen of diarree is of beiden. Bij de intramammaire producten wordt een extra onderscheid gemaakt tussen droogzettubes en mastitistubes. Tot slot worden dermatologische producten onderscheiden, intra-uteriene producten, producten voor toepassing in het oor en/of het oog, en producten voor toepassing enkel in het oog.

Onder het resultaat voor het specifieke bedrijf wordt het resultaat over alle bedrijven in de benchmarkgroep getoond – telkens per type rundvee ('vlees' of 'melk').

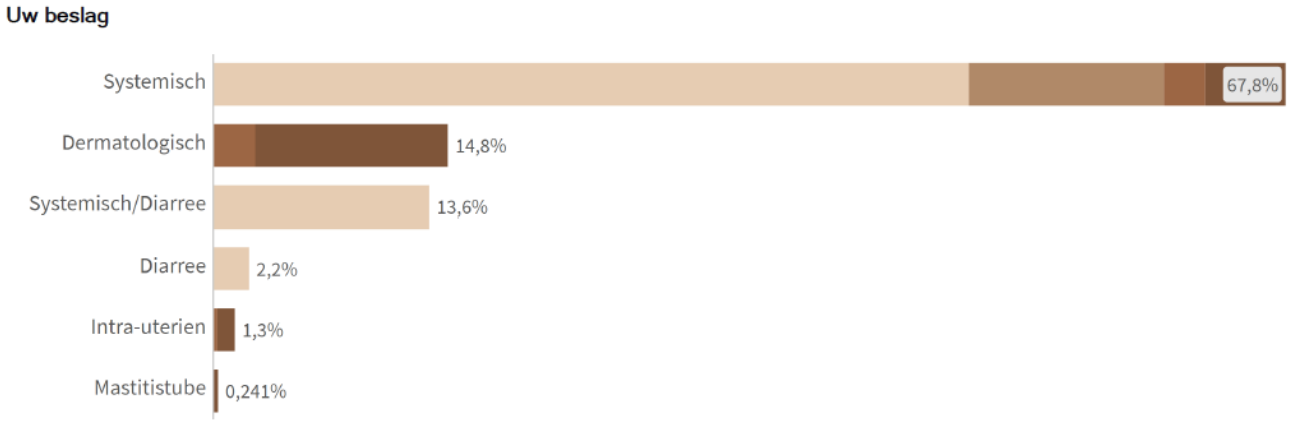

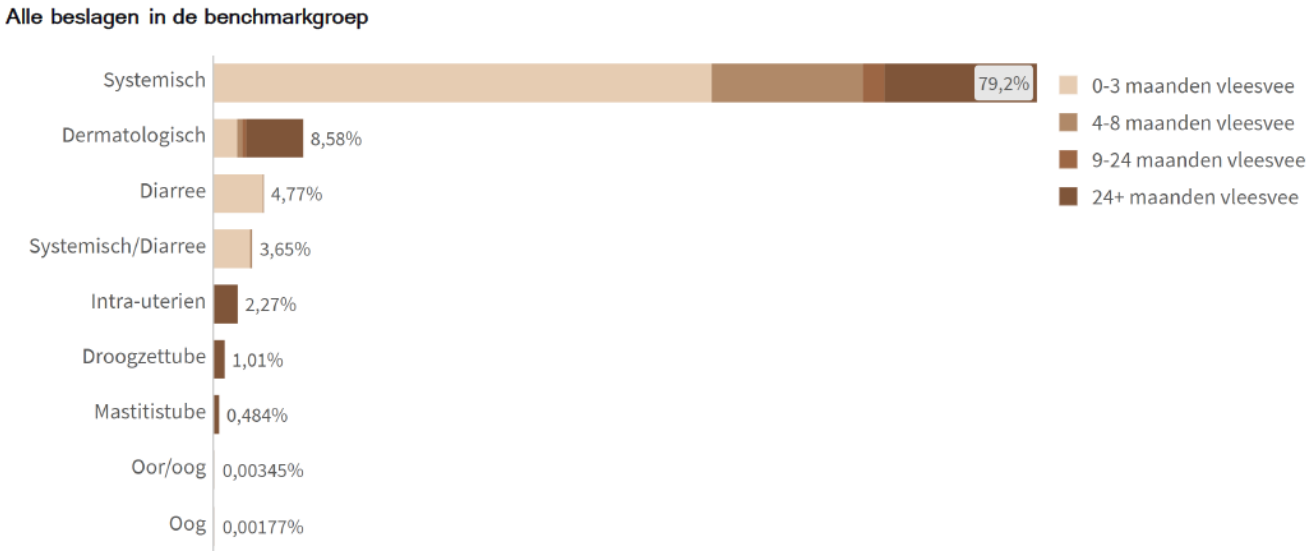

- **Antibioticagebruik per antibioticaklasse voor alle diercategorieën**

Er worden 17 groepen antibioticaklassen onderscheiden in de analyse. De bovenste figuur toont voor het specifieke beslag – per rundveetype – het percentage van de totale behandeldagen met de verschillende

gebruikte klassen, onderverdeeld volgens de diercategorie waarin ze gebruikt werden. Naast de naam van de op het bedrijf gebruikte actieve substanties wordt de eerste letter van de AMCRA-kleurcode gegeven.

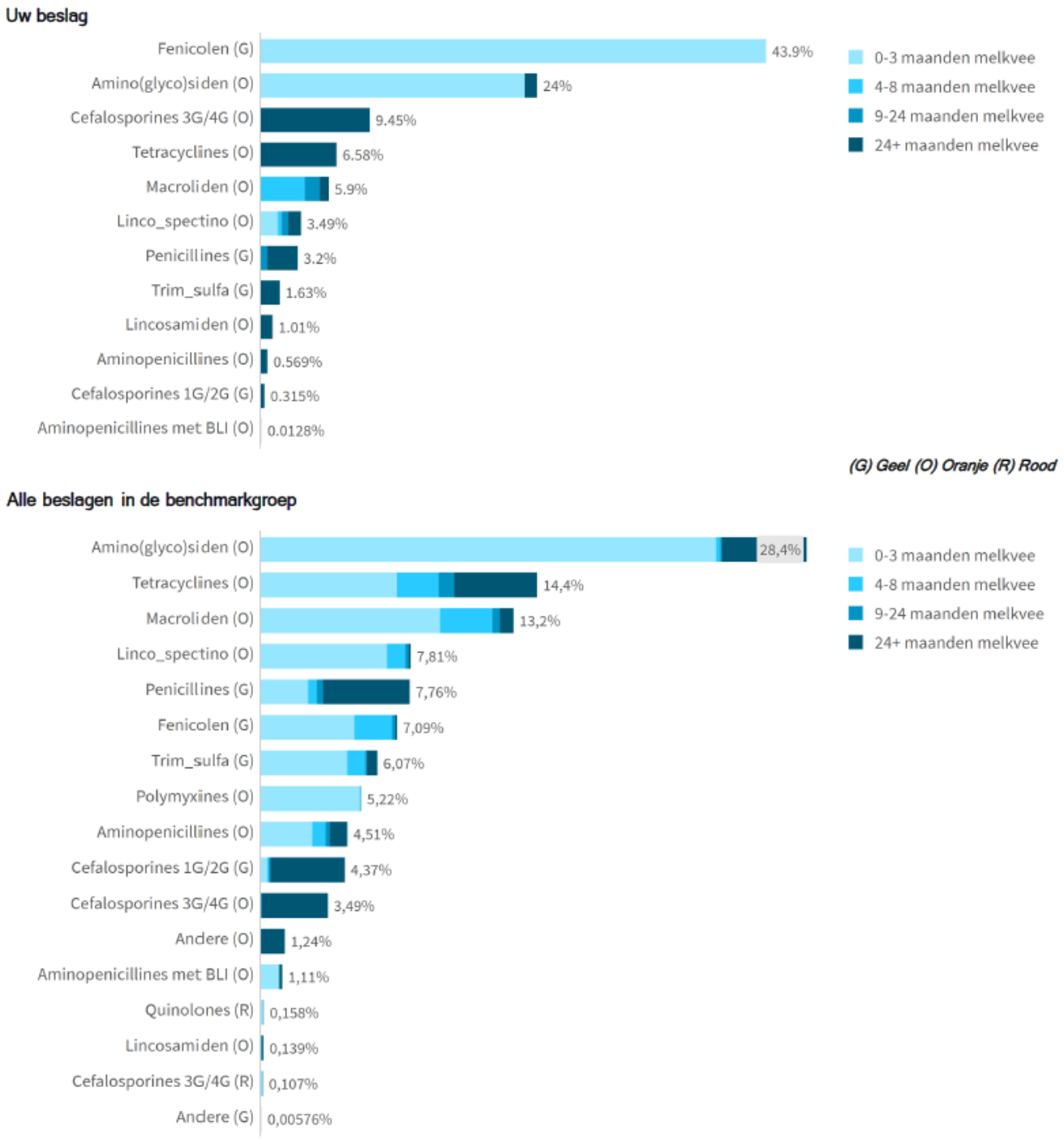

- **Antibioticagebruik per antibioticaklasse voor de volwassen runderen**

Er worden 17 groepen antibioticaklassen onderscheiden in de analyse. De bovenste figuur toont voor het specifieke beslag – per rundveetype – het percentage van de totale behandeldagen met de verschillende

gebruikte klassen, specifiek voor de volwassen runderen. Naast de naam van de op het bedrijf gebruikte actieve substanties wordt de eerste letter van de AMCRA-kleurcode gegeven.

Uw volwassen koeien (+24 maanden)

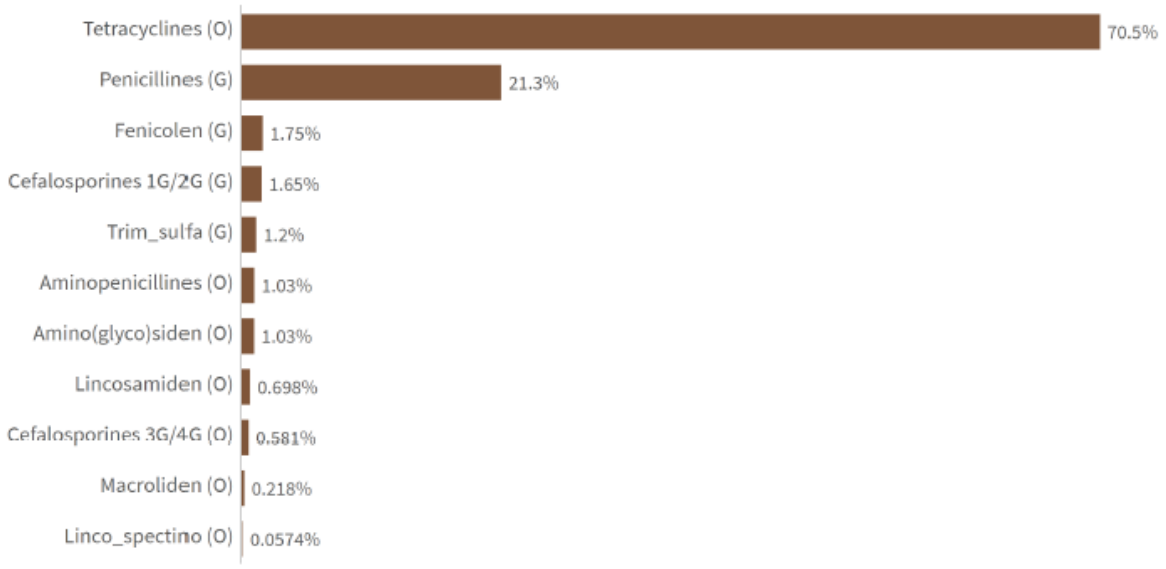

(G) Geel (O) Oranje (R) Rood

Alle volwassen koeien (+24 maanden) in de benchmarkgroep

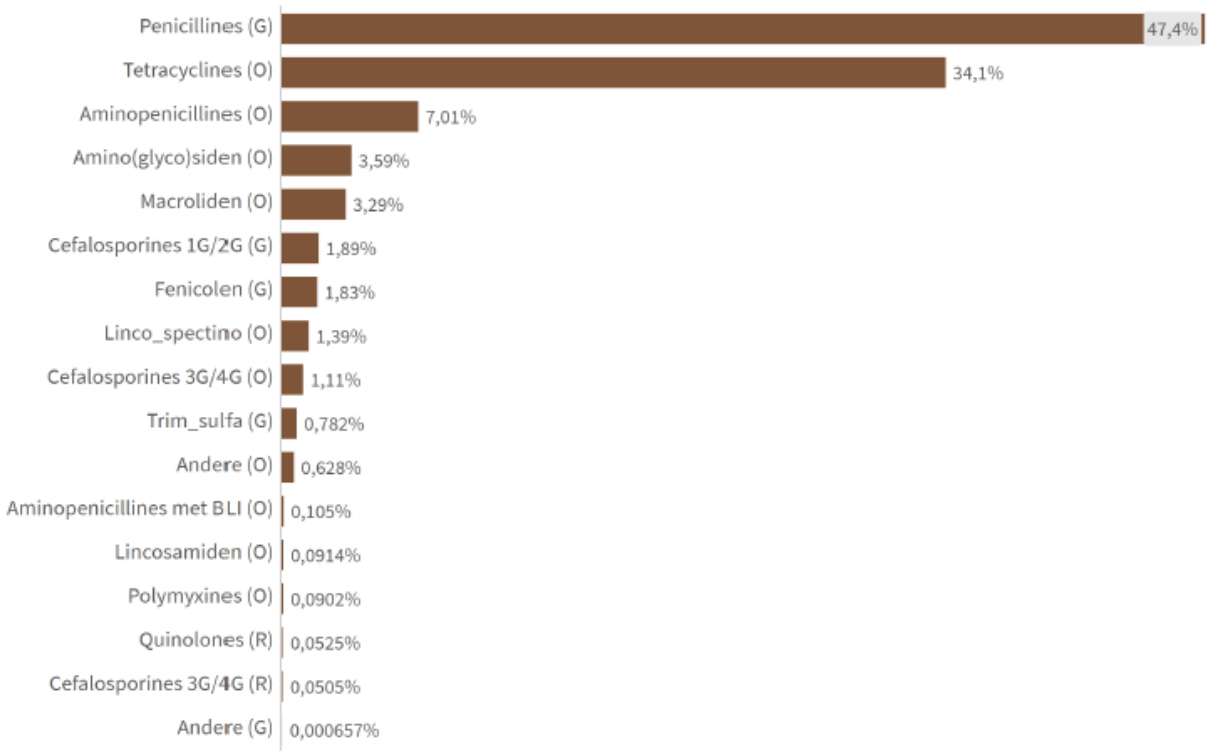

F) OVERZICHT ANTIBIOTICAREGISTRATIES PER SOORT RUNDVEE MET DE BD_{100}

De tabel geeft het overzicht van de BD_{100}-waarde van elke registratie, gerangschikt per diercategorie en datum in de benchmarkperiode.

Datum	Ref. Sanitel-Med	Dier-categorie	Product	CTI-ext-code	AMCRA-kleurcode	Aantal verpakkingen	Aantal gebruiks-eenheden	BD_{100}
26/08/24	1489732801	Vlees +24m	PENI-KEL 300,000 IE/ml opl. inj. 250 ml	094796-04	Geel	-	50 (ml)	0,06
26/08/24	1489732803	Vlees +24m	METRICYCLIN tabl. intraut. 100 stk	131144-03	Oranje	-	1 (tablet)	0,03
29/08/24	1489732853	Vlees +24m	METRICYCLIN tabl. intraut. 100 stk	131144-03	Oranje	-	1 (tablet)	0,03
29/08/24	1489732854	Vlees +24m	PENI-KEL 300,000 IE/ml opl. inj. 250 ml	094796-04	Geel	-	50 (ml)	0,06
19/10/24	1493090313	Vlees +24m	NEOPEN opl. inj. 250 ml	336646-02	Oranje	-	60 (ml)	0,10

3. FOUTENRAPPORTEN

Een foutenrapport bevat **registraties die mogelijk foutief zijn en/of niet analyseerbaar zijn**. Dit leidt ertoe dat het **antibioticagebruik mogelijk niet correct berekend** is of **helemaal niet berekend kan worden**.

Voor uw rundveebeslag zijn er voor de bovenaan deze pagina vermelde periode registraties die we niet kunnen analyseren en/of mogelijk foutief zijn.

Registraties kunnen niet verwerkt worden als we niet beschikken over dieraantallen voor een diercategorie waarvoor antibioticagebruik is geregistreerd. Als dat het geval is, vindt u een overzicht van deze registraties op pagina 5. De Sanitel-dieraantallen die gebruikt werden in de analyses zijn terug te vinden op pagina 4.

Het is ook mogelijk dat er meldingen zijn die op basis van een aantal regels aanzien worden als mogelijk niet correct. Kijk daarom zeker de laatste tabel na aan het einde van dit rapport; mogelijk foutieve meldingen worden in het blauw of oranje aangeduid.

Meer uitleg hierover en over wat u moet doen om de gegevens te verbeteren, vindt u op de laatste pagina van dit rapport. Om de noodzakelijke correcties aan te brengen, verzoeken wij u om binnen 1 maand na de rapportdatum bovenaan dit rapport contact op te nemen met de helpdesk (contactgegevens op eerste pagina).

De gegevens van een bedrijf worden verwerkt afhankelijk van welk probleem zich precies stelt en de inhoud van het rapport verschilt navenant.

- **Er zijn geen dieren geregistreerd voor de betreffende diercategorie**.

Zijn er voor een bepaalde diercategorie geen dieren geregistreerd maar wel AB-registraties, dan is ofwel de AB-registratie fout (voor de foute diercategorie) ofwel waren de beschikbare SANITEL-gegevens ten tijde van de AB-registratie niet helemaal correct.

Contacteer in het eerste geval de helpdesk van AB Register of van BIGAME. Contacteer in het tweede geval DGZ of ARSIA voor een wijzigingsmelding, of wijzig zelf de kenmerken van de fout geregistreerde dieren in Veeportaal (DGZ) of Cérise (ARSIA), indien ze nog aanwezig zijn op het beslag.

Om uw gegevens te controleren, begin met de **eerste tabel** in het rapport. Deze geeft **de kleurscore van elke diercategorie**. Als er geen dieren op het beslag aanwezig waren van de betreffende diercategorie tijdens de periode waarop dit rapport betrekking heeft, staat er "**Geen resultaat**" in het overeenkomstige vak.

Diercategorie	Huidige kleurscore - Vleesvee	Huidige kleurscore - Melkvee
0-3 maanden	Groen	*Geen resultaat*
4-8 maanden	Groen	*Geen resultaat*
9-24 maanden	Groen	*Geen resultaat*
24+ maanden	Groen	Groen

Dit wordt ook aangegeven in de **tabel(len)** met het **overzicht van het aantal geregistreerde dieren** in SANITEL.

VLEESVEE

		Aantal dieren per kwartaal [1]			
Diercategorie	Gewicht (kg)[2]	2024-Q3	2024-Q4	2025-Q1	2025-Q2
0-3 maanden vleesvee	100	13	11	19	18
4-8 maanden vleesvee	210	92	45	27	34
9-24 maanden vleesvee	500	60	76	71	111
24+ maanden vleesvee	800	170	154	147	135

MELKVEE

		Aantal dieren per kwartaal [1]			
Diercategorie	Gewicht (kg)[2]	2024-Q3	2024-Q4	2025-Q1	2025-Q2
0-3 maanden melkvee	80	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			
4-8 maanden melkvee	160	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			
9-24 maanden melkvee	400	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			
24+ maanden melkvee	700	2	1	1	4

[1]Aantal dieren gemiddeld aanwezig voor elk kwartaal (Q) op het rundveebeslag.
[2]Geschat standaardgewicht bij behandeling.

Het kan ook voorkomen dat er geen dieren aanwezig waren gedurende enkel een of meerdere kwartalen maar niet het ganse jaar.

VLEESVEE

Diercategorie	Gewicht (kg)[2]	Aantal dieren per kwartaal[1] 2024-Q3	2024-Q4	2025-Q1	2025-Q2
0-3 maanden vleesvee	100	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			
4-8 maanden vleesvee	210	0,92	0	0	0
9-24 maanden vleesvee	500	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			
24+ maanden vleesvee	800	*Er waren geen dieren aanwezig gedurende het jaar.*			

Op pagina 5 van het rapport worden **alle antibioticaregistraties die niet verwerkt konden worden**, omdat er geen dieren van de betreffende diercategorie geregistreerd waren in de periode waarop dit rapport betrekking heeft, opgelijst.

OVERZICHT VAN UW ONVERWERKTE REGISTRATIES

Zijn er registraties waarvoor er geen dieraantallen beschikbaar waren in Sanitel, dan vindt u deze in de tabel hieronder.

Datum	Ref. Sanitel-Med	Dier-categorie	Product	CTI-ext-code	AMCRA-Kleurcode	Aantal verpakkingen	Aantal gebruiks-eenheden
19/07/24	1489281012	vlees +24m	VIRBACTAN opl. intramam. (6x4)x 3 g	270733-03	Oranje	1,00	-
19/07/24	1489281013	vlees +24m	PHARMASIN 200 mg/ml opl. inj. 250 ml	503182-03	Oranje	1,00	-
19/08/24	1489242795	vlees +24m	UBROLEXIN opl. intramam. 20x 10 g	322131-01	Oranje	1,00	-
22/08/24	1489248078	vlees +24m	CEPOREX opl. inj. 100 ml	142965-03	Geel	1,00	-
20/09/24	1489641846	vlees +24m	CEPOREX opl. inj. 100 ml	142965-03	Geel	2,00	-
21/11/24	1492598148	vlees +24m	METRICYCLIN tabl. intraut. 100 stk	131144-03	Oranje	0,10	-
14/12/24	1492768146	vlees +24m	CEPOREX opl. inj. 100 ml	142965-03	Geel	1,00	-

- **De geregistreerde hoeveelheid antibiotica is mogelijk foutief**.

Een registratie wordt beschouwd als mogelijk foutief indien:

- Het een **abnormaal groot aantal verpakkingen** betreft (BD_{100} > 100 of een aantal gebruikseenheden ≥ 50 verpakkingen);
- Het een **abnormaal klein aantal verpakkingen** betreft (lager dan de minimale hoeveelheid nodig om een rund te behandelen);
- Het een aantal verpakkingen ≥ 1 bij producten in multiverpakking (bijv. 12 flesjes in één verpakking);

- **Intramammaire en intra-uteriene producten** geregistreerd zijn bij **dieren jonger dan 8 maand** (bijv. droogzettube voor diercategorie 0-3 maanden).

Dergelijke registraties worden volgens de beschikbare gegevens (geregistreerde hoeveelheid, beschikbare dieraantallen) verwerkt tot een BD_{100} en worden ook opgenomen in het benchmarkresultaat van de betreffende diercategorie(ën). M.a.w. indien de geregistreerde hoeveelheid effectief niet correct is dan zal de berekende gemiddelde BD_{100} ook niet correct zijn en mogelijk zal ook de benchmarkkleurscore niet correct zijn. Het is dus **belangrijk deze registraties goed na te kijken en te corrigeren indien nodig**. Contacteer hiertoe de helpdesk van AB Register of BIGAME. De contactgegevens staan op de eerste pagina van het rapport.

Om nazicht van de betreffende registraties te vergemakkelijken, worden ze speciaal **aangeduid in het blauw of het oranje** in de **Tabel met het overzicht van de verwerkbare registraties**:

Mogelijk te groot of te klein aantal gebruikseenheden
Mogelijk verkeerde diercategorie

Datum	Ref. Sanitel-Med	Dier-categorie	Product	CTI-ext-code	AMCRA-kleurcode	Aantal verpakkingen	Aantal gebruiks-eenheden	BD_{100}
24/07/24	1489727864	Melk +24m	METRICURE opl. intraut. 10x 19 g	180722-01	Geel	-	0,1 (tube)	-
09/07/24	1489727750	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
30/07/24	1489727896	Melk 0-3m	PENI-KEL 300,000 IE/ml opl. inj. 250 ml	094796-04	Geel	-	250 (ml)	-
30/07/24	*1489727897*	*Melk 0-3m*	*COBACTAN LC zalf intramam. 15x 8 g*	*198527-02*	*Oranje*	-	*30 (tube)*	-
30/07/24	1489727898	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
25/09/24	1489773187	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
01/11/24	1494018790	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
01/11/24	1494018791	Melk 0-3m	PENI-KEL 300,000 IE/ml opl. inj. 250 ml	094796-04	Geel	-	70 (ml)	-
27/11/24	1494018894	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
26/12/24	1494019091	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
26/12/24	1494019092	Melk 0-3m	EMDACTILIN 150 opl. inj. 250 ml	169102-07	Oranje	-	200 (ml)	-
17/03/25	1497588177	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
27/03/25	1497588227	Melk 0-3m	PAROFOR 140 mg/ml opl. po 500 ml	513840-03	Oranje	-	1000 (ml)	-
30/12/24	1494019132	Melk 4-8m	TENASAN LA opl. inj. 250 ml	163125-02	Oranje	-	35 (ml)	-
29/01/25	*1497587679*	*Melk 4-8m*	*UBROLEXIN opl. intramam. 20x 10 g*	*322131-01*	*Oranje*	-	*10 (tube)*	-
11/07/24	1489727758	Melk +24m	COBACTAN LC zalf intramam. 15x 8 g	198527-02	Oranje	-	15 (tube)	-
13/07/24	1489727796	Melk +24m	PENI-KEL 300,000 IE/ml opl. inj. 250 ml	094796-04	Geel	-	70 (ml)	-
13/07/24	1489727798	Melk +24m	DOFATRIM-JECT opl. inj. 250 ml	215555-02	Geel	-	50 (ml)	-

IV – DISCLAIMER

Deze handleiding en de bijhorende periodieke bedrijfsrapporten worden opgesteld door de data-analyse-eenheid van het kenniscentrum AMCRA vzw aan de hand van data verzameld in AB Register en BIGAME. De rapporten zijn uitsluitend opgesteld als onderzoeksrapport op basis van ter beschikking gestelde gegevens. De rapporten worden aangeboden zonder enige garantie of waarborg, uitdrukkelijk of impliciet vermeld. Aan deze rapporten kunnen geen rechten worden ontleend.

De rapporten zijn gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten in het vakgebied. Desondanks moeten bij lezing ervan de resultaten altijd kritisch worden beschouwd. De auteurs, noch AMCRA vzw, noch AWARDE asbl noch AB Register vzw zijn verantwoordelijk of aansprakelijk voor foutief weergegeven gegevens, wetenschappelijk evoluerende inzichten of andere aanspraken onder welke vorm dan ook die ontstaan door deze rapporten. In geen geval kan enige schade voortkomend uit deze rapporten (met inbegrip maar niet beperkt tot de rechtstreekse, onrechtstreekse, toevallige, gevolgschade, boetes of derving van winst) worden verhaald op de auteurs, AMCRA vzw, AWARDE asbl, AB Register vzw of andere organisaties.

Bij opmerkingen, vragen of eventueel verbeteringen van gegevens met betrekking tot deze rapporten vragen wij u per e-mail of telefonisch contact op te nemen met de helpdesk van BIGAME (helpdesk@arsia.be, tel. 083/23 05 15) of de helpdesk van AB Register (helpdesk@abregister.be, tel. 02/808 50 93).

Onderhavige bepalingen zijn onderworpen aan de Belgische wetgeving. In geval van conflict omtrent de interpretatie of het gebruik van de rapporten, zijn de rechtbanken van Brussel bevoegd.

Bescherming van persoonsgegevens:

Uw persoonsgegevens worden behandeld in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en met de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Auteursrecht:

Op de inhoud en de presentatie van deze handleiding en de rapporten berust een intellectueel eigendomsrecht van AMCRA vzw, AB Register vzw en AWARDE asbl. Niets uit deze uitgaven mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AMCRA vzw en AB Register vzw worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm, of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling, of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is, of (iii) voor het overnemen in enig dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift (al of niet in digitale vorm of online) of in een tv-uitzending.